

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΔΗΜΟΣ ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ

Αρκαλοχώρι, 18/7/2012

**ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΣΤΟΥΣ 18 ΜΗΝΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗ
ΑΠΕΣΤΕΙΛΕ Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΜΙΝΩΑ ΠΕΔΙΑΔΑΣ**

Το τοπίο που έχει διαμορφωθεί στη λειτουργία της αυτοδιοίκησης στον ενάμιση χρόνο εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης αποτυπώνει ο Δήμαρχος Μινώα Πεδιάδας, κ. Ζαχαρίας Καλογεράκης, σε υπόμνημα που απέστειλε προς τον Υπουργό Εσωτερικών κ. Ευριπίδη Στυλιανίδη.

Συγκεκριμένα, ο Δήμαρχος Μινώα Πεδιάδας αναφέρεται στη δύσκολη κατάσταση που βιώνουν σήμερα οι Δήμοι και στα ζητήματα που καλούνται συνεχώς να αντιμετωπίσουν οι Δημοτικές Αρχές χωρίς τους αναγκαίους πόρους, με μεγάλες ελλείψεις στελεχιακού δυναμικού σε νευραλγικούς τομείς και με ένα συγκεχυμένο θεσμικό πλαίσιο που πολλές φορές δεν έχει συγκεκριμένη κατεύθυνση.

Επιπλέον, ο κ. Καλογεράκης αναφερόμενος στο Δήμο Μινώα Πεδιάδας αποτυπώνει την τρέχουσα κατάσταση με συγκεκριμένα παραδείγματα σε αντιπαραβολή με τους πρώην Καποδιστριακούς Δήμους, επισημαίνοντας ότι το πλαίσιο στο οποίο κινείται ο Δήμος του, αφορά στους περισσότερους Δήμους της χώρας. Ξεκινώντας από τα προβλήματα εισροής χρηματοδότησης με τους ΚΑΠ να έχουν μειωθεί στο 50%, αναφέρεται στην ανάγκη αναπροσδιορισμού των κριτηρίων κατανομής τους, που, ως έχουν, δημιουργούν Δήμους δύο ταχυτήτων, επισημαίνει τις ελλείψεις εξειδικευμένου προσωπικού, που είναι αναγκαίο για την άσκηση των νέων αρμοδιοτήτων των Δήμων και υπογραμμίζει την ανάγκη ενιαίας κωδικοποίησης της νομοθεσίας, που διέπει τους οργανισμούς της αυτοδιοίκησης. Όπως υπογραμμίζει, αν η κατάσταση η οποία αποτυπώνεται συνεχιστεί και η Κυβέρνηση προχωρήσει σε περαιτέρω μειώσεις πόρων, πολύ σύντομα οι Δήμοι -και ειδικά οι Περιφερειακοί- θα οδηγηθούν στο κλείσιμο ή θα μετατραπούν σε οργανισμούς για την έκδοση πιστοποιητικών, αφού δε θα έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στα βασικά ζητήματα της καθημερινότητας των πολιτών.

Συγκεκριμένα ο κ. Καλογεράκης στο υπόμνημά του, το οποίο παράλληλα κοινοποιεί στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών κ. Χαράλαμπο Αθανασίου, τους Βουλευτές Νομού Ηρακλείου, τον πρόεδρο της ΚΕΔΕ κ. Κώστα Ασκούνη και τον Πρόεδρο της ΠΕΔ Κρήτης κ. Γιάννη Κουράκη και τους Δημάρχους της Κρήτης, αναφέρει:

Κύριε Υπουργέ,

Θερμά συγχαρητήρια για την ανάληψη των νέων σας καθηκόντων στο Υπουργείο Εσωτερικών, ένα Υπουργείο μείζονος σημασίας για τη λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Στα πλαίσια αυτά, θα θέλαμε να σας παραθέσουμε μερικά μόνο από τα προβλήματα που θεωρούμε ότι είναι σημαντικά στον ενάμιση χρόνο υλοποίησης του προγράμματος Καλλικράτης, τα οποία καλούνται να αντιμετωπίσουν συνολικά οι Δήμοι και αποτελούν τροχοπέδη ιδιαίτερα για τη λειτουργία των Δήμων της Περιφέρειας.

Είναι γεγονός ότι ο Νόμος της Νέας Αρχιτεκτονικής της Αυτοδιοίκησης με το πρόγραμμα Καλλικράτης αποτέλεσε μια σημαντική και αναγκαία μεταρρύθμιση, ωστόσο η

ΚΑΣΤΕΛΛΙ:	ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙ:	ΘΡΑΨΑΝΟ:	1
Τ.Κ. 70006	Τ.Κ. 70300	Τ.Κ. 70006	
τηλ. 28913 40115	τηλ. 28913 40300	τηλ. 28913 40400	
fax: 28910 32197	fax: 28910 29096	fax: 28913 40417	

πραγματικότητα σε γενικές γραμμές είναι ότι η αυτοδιοίκηση στο σύνολό της κλήθηκε να αντιμετωπίσει ένα θεσμικό πλαίσιο με πολλές ασάφειες, χωρίς συγκεκριμένη κατεύθυνση, δίχως το απαραίτητα εξειδικευμένο προσωπικό, με μεγάλες ελλείψεις στελέχωσης στις νέες δομές και - κυρίως - χωρίς τους αναγκαίους πόρους.

1. Εισροή χρηματοδότησης

Σε ό,τι αφορά τα οικονομικά δεδομένα, είναι γεγονός ότι οι συνενώσεις στις οποίες βασίστηκε ο Καλλικράτης αύξησαν κατά πολύ τα λειτουργικά έξοδα των Δήμων. Παρόλ'αυτά αν και στο σχεδιασμό της διοικητής αναδιάρθρωσης της χώρας δόθηκαν στον πρώτο βαθμό της αυτοδιοίκησης πρόσθετες αρμοδιότητες, με τη νομοθετική δέσμευση ότι θα συνοδεύονται από τους απαραίτητους πόρους, μέχρι σήμερα όχι μόνο δεν έχουν δοθεί επιπλέον χρηματοδοτήσεις, αλλά οι εισροές πόρων μειώνονται συνεχώς. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το γεγονός ότι από το 2009 έως το 2012 οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι, που αφορούν στα λειτουργικά έξοδα των Δήμων, μειώθηκαν στο 50%. Παράλληλα, μείωση σε ποσοστό 55% σε σύγκριση με το 2009 επήλθε και στην εισροή της ΣΑΤΑ, που αφορά σε υλοποίηση έργων, της οποίας μάλιστα δεν έχει δοθεί καμία από τις δόσεις για το 2012. Επιπλέον, το πρόγραμμα «Ελλάδα» που θα στήριζε με έργα και παρεμβάσεις τους Δήμους και είχε προβλεφθεί από τον Καλλικράτη δεν έχει ακόμα σχεδιαστεί, ενώ σε μια σειρά άλλων προγραμμάτων τα οποία σχετίζονται με προγραμματισμό έργων για την αυτοδιοίκηση (ΠΔΕ / ΕΤΕΡΠΣ / ΠΡΑΣΙΝΟ ΤΑΜΕΙΟ / ΘΗΣΕΑΣ) οι χρηματοδοτήσεις έχουν σταματήσει, με αποτέλεσμα τα έργα να βραδύνουν. Ακόμη, αγκάθι για τον προγραμματισμό των Δήμων αποτελούν οι παλιές οφειλές, καθώς με σωρεία διαταγών πληρωμών από προμηθευτές και εργολάβους κατάσχονται χρήματα από τους λογαριασμούς των Δήμων με αποτέλεσμα να δημιουργούνται προβλήματα ακόμη και στην καταβολή της μισθοδοσίας των υπαλλήλων. Συνεπώς, οι Δήμοι έχουν περιέλθει σε μια εξαιρετικά δύσκολη οικονομική κατάσταση, αντιμετωπίζοντας κείρια προβλήματα για τη συνέχιση της λειτουργίας τους.

2. Κριτήρια Κατανομής Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων

Ένα κυρίαρχο ζήτημα, ειδικά για τους περιφερειακούς Δήμους, είναι τα κριτήρια κατανομής της εισροής των χρηματοδοτήσεων προς τους Δήμους της χώρας. Συγκεκριμένα, με βάση την ισχύουσα κατανομή των ΚΑΤΤ διαπιστώνεται ότι ο πληθυσμός αποτελεί, αν όχι το μοναδικό, το κυρίαρχο κριτήριο κατανομής, με αποτέλεσμα να σημειώνονται μεγάλες αποκλίσεις στα ποσά που λαμβάνουν ακόμα και Δήμοι με κοινά χαρακτηριστικά. Αν και στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για τον καθορισμό της κατανομής των ΚΑΤΤ στους Δήμους ορίζεται μια σειρά πρόσθετων κριτηρίων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη, όπως η έκταση, ο αριθμός των τοπικών διαμερισμάτων, το μήκος των αγροτικών οδικών δικτύων κ.α., ωστόσο στην πράξη δεν εφαρμόζεται. Όμως, για να είναι αντικειμενικότερη η κατανομή θα πρέπει να προσμετρηθούν τόσο τα λειτουργικά προβλήματα που επέφερε στους Δήμους ο Καλλικράτης, όσο και οι πρόσθετες αρμοδιότητες που επήλθαν στους Δήμους από τις πρώην Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, αλλά κατά κύριο λόγο μια σειρά σημαντικών παραγόντων όπως:

- η γεωγραφική έκταση κάθε Δήμου και τα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει με βάση αυτήν (π.χ. μήκος οδοποιίας κλπ),
- το σύνολο των οικισμών στα διοικητικά όρια κάθε Δήμου,
- το σύνολο των τοπικών κοινοτήτων,
- τα χαρακτηριστικά που καθορίζουν το προφίλ κάθε Δήμου (π.χ. οι αγροτικοί Δήμοι έχουν υψηλά κόστη σε άρδευση και αγροτική οδοποιία σε σχέση με τους αστικούς κ.α.)
- περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά (π.χ. δασικές εκτάσεις, υποδομές με υψηλά κόστη συντήρησης, όπως αποχετεύσεις κλπ.)

3. Ενδεικτική εικόνα από το Δήμο Μινιά Πεδιάδας

Ο Δήμος Μινιά Πεδιάδας αποτελεί Δήμο της ενδοχώρας του Νομού Ηρακλείου που προήλθε από τη συνένωση των τριών πρώην Δήμων, Αρκαλοχωρίου, Καστελλίου και Θρασανού. Γεωγραφικά καλύπτει έκταση 400.000 στρεμμάτων και διαθέτει 72 οικισμούς και 32 τοπικά διαμερίσματα. Οι υπηρεσίες του Δήμου είναι υποστελεχωμένες, χωρίς το απαραίτητα εξειδικευμένο προσωπικό, αφού οι υποδομές σε επίπεδο υπηρεσιών που κληρονόμησε ο νέος Δήμος από τους τρεις παλαιούς ήταν ελλιπείς.

Με αυτά τα δεδομένα ο Δήμος μας καλείται να αντεπεξέλθει στις απαιτήσεις λειτουργίας 59 δημοτικών ιατρείων, 114 κοιμητηρίων και 80 γεωτρήσεων, στη συντήρηση 1050 χιλιομέτρων αγροτικής οδοποιίας και στην αποκομιδή 40 τόνων απορριμμάτων καθημερινά, προκειμένου να ανταποκριθεί απλά και μόνο στην καθημερινότητα των δημοτών. Παράλληλα, στο Δήμο μας έχει κατασκευαστεί από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού Δημοτικό Κολυμβητήριο, που καλύπτει τις ανάγκες του συνόλου σχεδόν της ενδοχώρας του Νομού μας, με τεράστια λειτουργικά έξοδα για τα οποία δεν έχει λάβει ποτέ καμία επιχορήγηση. Αντίθετα, στους αστικούς Δήμους το σύνολο των εξόδων λειτουργίας των κολυμβητηρίων καλύπτεται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού.

Με τα παραπάνω δεδομένα κι έπειτα από τους 18 μήνες λειτουργίας του Καλλικράτη η συνολική εικόνα της εξαιρετικής δυσκολίας που αντιμετωπίζει ο Δήμος μας αποτυπώνεται χαρακτηριστικά στο γεγονός ότι οι χρηματοδοτήσεις που λαμβάνουμε μηνιαίως από ΚΑΤΠ ανέρχονται στο ποσό των 230.000€, ενώ το 2010 η χρηματοδότηση που λάμβαναν οι τρεις πρώην Καποδιστριακοί μας Δήμοι από ΚΑΤΠ ανερχόταν συνολικά στο ποσό των 450.000€. Ανάλογη είναι και η εικόνα σε ειδικές κατανομές που λαμβάνει η αυτοδιοίκηση για διάφορες δράσεις, με χαρακτηριστικό παράδειγμα τα λειτουργικά έξοδα των σχολείων, για τα οποία ο Δήμος μας το 2011 έλαβε 110.000€ τη στιγμή που το 2010 οι τρεις πρώην Καποδιστριακοί μας Δήμοι είχαν λάβει 550.000€ για να ανταποκριθούν στη λειτουργία των σχολικών μονάδων. Και όλα αυτά τη στιγμή που ο νέος διευρυμένος Δήμος μας έχει πρόσθετες αρμοδιότητες από την πρώην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, όπως η συντήρηση των σχολικών κτιρίων, για την οποία το 2011 έλαβε μόλις 32.000€!

Κύριε Υπουργέ,

Τα παραπάνω παραδείγματα που ενδεικτικά σας αναφέραμε για το Δήμο μας, αποτυπώνουν σε γενικά πλαίσια την εικόνα των περισσότερων Δήμων της χώρας, ειδικά δε των Καλλικρατικών Δήμων της περιφέρειας. Δυστυχώς, με την υπερβολική μείωση των πόρων, την αύξηση των αρμοδιοτήτων και τη μη αντικειμενική κατανομή των ΚΑΤΠ, το πρόγραμμα Καλλικράτης ουσιαστικά δημιουργεί Δήμους δύο ταχυτήτων: αφενός τους περιφερειακούς Καλλικρατικούς Δήμους και αφετέρου τους κεντρικούς αστικούς Δήμους, που, αν και καλύπτουν λιγότερες αρμοδιότητες λόγω του αστικού τους προφίλ, ωστόσο δέχονται στατιστικά πολλαπλάσια εισροή χρηματοδότησης για τη λειτουργία τους, μια κι έχουν μεγάλα πληθυσμιακά δεδομένα, αν και πολλές από τις αρμοδιότητές τους ασκούνται από τα διάφορα Υπουργεία.

4. Έλλειψη στελεχιακού δυναμικού

Στο θεσμικό κομμάτι, οι πρόσθετες αρμοδιότητες που -χωρίς περίοδο προσαρμογής- μεταφέρθηκαν στους Δήμους από τις πρώην Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, απαιτούν και το κατάλληλα εξειδικευμένο προσωπικό, το οποίο δεν διέθεταν οι πρώην Καποδιστριακοί Δήμοι. Με την κατάργηση των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων το προσωπικό τους μεταφέρθηκε μόνο στους Δήμους που βρίσκονται στις έδρες των Νομών, με αποτέλεσμα οι υπόλοιποι Δήμοι να μη μπορούν να ασκήσουν τις νέες τους αρμοδιότητες. Έτσι δημιουργείται σωρεία προβλημάτων σε νευραλγικές υπηρεσίες όπως οι Τεχνικές, οι Οικονομικές, οι Πολεοδομίες,

<u>ΚΑΣΤΕΛΛΙ:</u>	<u>ΑΡΚΑΛΟΧΩΡΙ:</u>	<u>ΘΡΑΣΑΝΟ:</u>	3
T.K. 70006	T.K. 70300	T.K. 70006	
τηλ. 28913 40115	τηλ. 28913 40300	τηλ. 28913 40400	
fax: 28910 32197	fax: 28910 29096	fax: 28913 40417	

οι Διοικητικές, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η εφαρμογή των παραπάνω αρμοδιοτήτων λόγω έλλειψης αντίστοιχου προσωπικού. Στο Δήμο μας σημαντικοί τομείς όπως η αδειοδότηση των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, που μπορεί να εκτιμηθεί μονάχα από Επόπτες Δημόσιας Υγείας, δε λειτουργούν, καθώς δεν απασχολείται κανένας Επόπτης, ενώ παράλληλα στον τομέα της έκδοσης αδειών δόμησης υπηρετεί μονάχα ένας μηχανικός. Τα ίδια προβλήματα αντιμετωπίζουν και δομές που επιτελούν κοινωνικό έργο, όπως οι Δημοτικοί Παιδικοί και Βρεφονηπιακοί Σταθμοί, που ειδικά στη δύσκολη σημερινή συγκυρία, είναι εξαιρετικά αναγκαίες. Την ίδια στιγμή, οι ελλείψεις στελέχωσης είναι μεγάλες ακόμα και σε διοικητικό αλλά και εργατοτεχνικό προσωπικό, που είναι αναγκαίο για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της καθημερινότητας.

5. Κωδικοποίηση Νομοθεσίας Ο.Τ.Α.

Η νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και όχι μόνο, είναι κατακερματισμένη σε πλήθος νομοθετημάτων διαφορετικής χρονικής θέσπισης, τα οποία μέχρι σήμερα δεν έχουν κωδικοποιηθεί ενιαία. Είναι ανάγκη να πραγματοποιηθεί άμεσα η ενιαία συλλογή και κωδικοποίησή τους, αφού η τελευταία κωδικοποίηση πραγματοποιήθηκε το 1958.

Η πολυνομία που διέπει τη σημερινή λειτουργία της αυτοδιοίκησης έχει ως αποτέλεσμα την επικάλυψη αρμοδιοτήτων, αφού η σωρεία Νόμων, Προεδρικών Διαταγμάτων και διευκρινιστικών εγκυκλίων από τα αρμόδια Υπουργεία διαμορφώνει ένα συγκεχυμένο τοπίο. Για όλους τους παραπάνω λόγους επιβάλλεται να υπάρξει άμεση συνεργασία ανάμεσα στα συναρμόδια Υπουργεία, προκειμένου να επιτευχθεί η κωδικοποίηση της νομοθεσίας που αφορά ειδικά στους ΟΤΑ.

Κύριε Υπουργέ,

Οι τελευταίες πληροφορίες εμφανίζουν την κυβέρνηση να μελετά την περαιτέρω μείωση των ΚΑΠ προς τους Δήμους και την κατάργηση αντιδημάρχων και συμβούλων. Αν αυτά επαληθευτούν οι Καλλικρατικοί περιφερειακοί Δήμοι με μαθηματική ακρίβεια θα οδηγηθούν στο κλείσιμο ή θα μετατραπούν σε οργανισμούς για την έκδοση πιστοποιητικών, αφού δε θα έχουν τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στα βασικά ζητήματα της καθημερινότητας των πολιτών.

Ελπίζουμε με τις παραπάνω επισημάνσεις να ανοίξει ένας διάλογος και με τα θεσμικά μας όργανα, για την αναβάθμιση και τον αναπροσδιορισμό του ρόλου της αυτοδιοίκησης των Δήμων, ειδικά δε, των περιφερειακών.

Με εκτίμηση,

Ζαχαρίας Καλογεράκης»